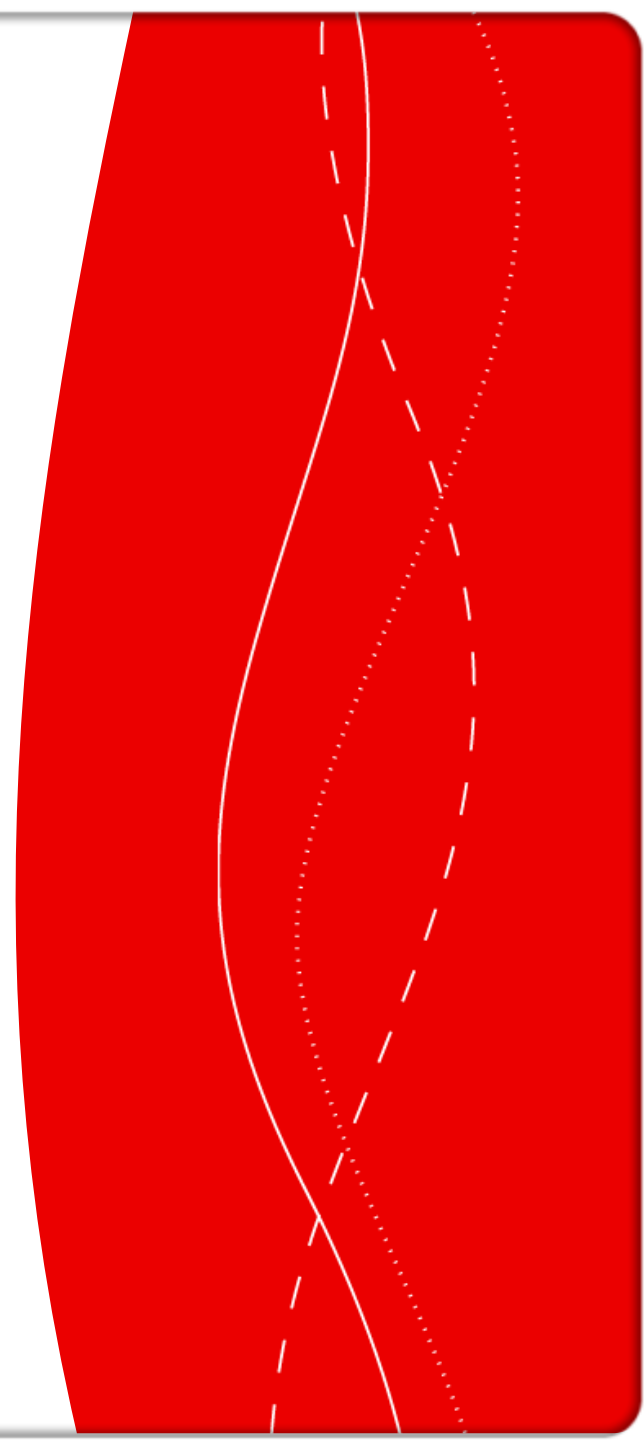

Välfärdskonsekvenser för individer med indraget körkort på grund av synfäلتsbortfall

Jonna Nyberg

Syfte och frågeställning

Undersöka hur välfärden förändras då personer som tidigare har använt bil har fått sitt körkort indraget (eller riskerar att få det indraget) på grund av synfältsbortfall:

Vilka förändringar kan ses utifrån ett välfärdsperspektiv?

Välfärd

- Individens frihet och möjligheter att forma sitt eget liv och skapa goda levnadsförhållanden (SOU 2001:79)
- Transporter ses som resurs eller medel för att uppnå goda levnadsförhållanden – ta sig till från olika arenor/aktiviteter (Jones & Lucas, 2012)

Material och urval

Tidigare material från FoU-projekt om simulatorbaserad testmetod för bedömning av körförmåga vid synfältsbortfall samt VTIs reguljära simulatortester (sedan juni 2016):

- Anmälningssformulär ("Kort beskrivning av min situation")
- Enkät ("Övriga kommentarer")
- Bifogade brev till forskarna
- Bifogade läkarintyg och/eller överklaganden

Där det uttrycks välfärdskonsekvenser

Material och urval

Dessutom tillkom det i **denna** studie:

- Telefonsamtal
- E-post
- Bifogad information i samband med skriftligt medgivande

(243 personer fick förfrågan, 169 gav samtycke)

Metod och teoretiskt ramverk

Analys i två led:

1. *Innehållsanalys*

Genomläsning av materialet - identifiering av välfärdsdimensioner och välfärdskonsekvenser

2. *CA-teori (capability approach-ansatsen)*

Fördjupad analys - individers *faktiska* möjligheter att uppnå välfärd (blottgöra barriärer, se hur olika välfärdsdimensioner samspelar)

Resultat

Välfärdsdimensioner

- Arbete
- Boende
- Fritid
- Medborgerliga aktiviteter
- Sociala relationer
- Oberoende
- Hälsa
- Tillit

Resultat

Arbete, boende, sociala relationer...

"Som det är nu riskerar jag att bli av med mitt arbete där jag tillbringat snart 36 år. Jobb för mig på hemorten finns inte eftersom de kräver B-körkort. Andra tycker att jag ska flytta till "bussarna", tack för den. Det innebär skilsmässa, lämna allt jag byggt upp under åren, och ta adjö av allt som jag värdesätter. Är det så livet ska vara."

Resultat

Hälsa

"Körkortet är mycket viktigt för mig! Har handikapptillstånd pga artroser i rygg höfter, knän och fötter. Svårigheter att gå mer än 200 m. Vi bor i villa 2 mil från centrum i [namn på stad]!"

"Isoleringen känns tung."

"... gravt psykiskt lidande som även mina anhöriga i högsta grad känner av."

Resultat

Tillit

”...de farligaste bilförarna är de som håller på med sina telefoner och skriver och läser sms, vilket orsakar väldigt många olyckor. /.../ Jag har väldigt starka bevis och intyg på att jag inte är någon oduglig, livsfarlig trafikmarodör som dr [namn på läkare] och Transportstyrelsen påstår, men ingen har kontrollerat mina uppgifter eller lyssnat på vad jag har sagt. Rättsväsendets alla instanser dömer rakt av, efter lagar och regelverk hur tokiga de än må vara. /... / Det är så det går till, när oskyldiga människors liv slås i spillror.”

Sammanfattning

- Konsekvenser inom flera välfärdsdimensioner
- Betydelsen av alternativa möjligheter till transport
- Välfärdskonsekvenser för den enskilde individen – även konsekvenser för samhället i stort (arbetslöshet, sjukskrivningar)
- Misstror regelverk och myndigheter

Fortsatt forskning...

.... i form av en licentiatuppsats, vid Örebro universitet (Handikappvetenskap).

Djupintervjuer samt enkätstudie.

Finansiering av Transportstyrelsen.